

Książki Pilcha w Książnicy

Data publikacji: 23.08.2023 17:00

Około pięciuset książek, 100-200 roczników czasopism, ok. 20 starych druków oraz kilka jednostek zbiorów specjalnych trafiło ostatnio do Książnicy Cieszyńskiej. Bogate zbiory regionalisty i działacza Józefa Pilcha przekazała Barbara Michejda-Pinno.

Exlibris Józefa Pilcha, fot. Książnica Cieszyńska/FB

Przed miesiącem minęło 20 lat donacji im. Michejdy [\[20 lat donacji Michejdy\]](#) Jak wtedy informowaliśmy za Książnicą, dzięki przekazanym przez Barbarę Michejdę-Pinno środkom i książkom zbiory Książnicy wzbogaciły się o 1668 pozycji. Liczba ta jest już nieaktualna. Prawnuczka ks. Franciszka Michejdy przekazała do Książnicy kolejne zbiory.

- „Z pewnym wzruszeniem patrzę na fotografię, na której razem czytamy książkę dziecięcą, której tytułu nie pamiętam, ale której wierszyki do dzisiaj błąkają mi się po głowie. Oboje rodzice uczyli nas szczególnych uczuć dla rodzimej książki, w Ustroniu, w czasie ostatniej wojny i czasie powszechnego zakazu używania słowa polskiego. Obojgu naszym rodzicom zawdzięczany też niepowzedni szacunek dla książki zasługującej na staranność i uwagę w obejściu, mimo że czytana była czasem na pochylonym konarze drzewa, w szopie na sianie i nocą w ukryciu pod kołdrą przy lampce, która wypaliła dziurę w poduszce” – wspomina Barbara Michejda-Pinno.

Donatorka знаła również ustronianina Józefa Pilcha, z którym utrzymywała ożywioną korespondencję. Ten historyk i regionalista urodził się w Goleszowie. Przed wojną był działaczem Robotniczego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Siła” i brał aktywny udział w życiu kulturalnym Ustronia, m.in. organizował biblioteki oraz amatorski ruch artystyczny na Śląsku Cieszyńskim. Był bibliofilem, badaczem regionalnym, autorem wielu publikacji i artykułów o tematyce regionalnej, a także redaktorem „Pamiętnika Ustrońskiego”. Józef Pilch zmarł 8 października 1995 r. w Ustroniu, teraz zaś dzięki utworzonej przez Barbarę Michejdę-Pinno Donacji jego unikalna biblioteka trafiła do zbiorów Książnicy Cieszyńskiej.

Niezwykle ceny zbiorów liczy w sumie około pięciuset książek, 100-200 roczników czasopism, ok. 20 starych druków oraz kilka jednostek zbiorów specjalnych (rękopisów oraz ikonografii).

- Wśród książek można wskazać na druki cieszyńskie, druki ewangelickie, wśród których na uwagę zasługuje zbiorek rzadkich publikacji Andrzeja Wantuły wydanych w latach 40. XX wieku w Londynie, wydawnictwa Polskiej Partii Socjalistycznej, publikacje o tematyce spółdzielczej, biografie i wspomnienia, a także teksty sztuk scenicznych dla teatrów amatorskich – informuje Małgorzata Szelong, kierownik Działu Gromadzenia, Opracowania i Udostępniania Książnicy Cieszyńskiej.

Do najstarszych i najciekawszych obiektów należą zaś m.in. „Krotka nauka krześcijańska dla dzieci, które chcą przystępować do Wieczerni Panskiej, z Przydankiem Modlitw porannych i wieczornych” – druk wydany w Brzegu nakładem Johanna Ernsta Trampa w 1793 r., „Książeczka o sadach i owocu względem nabywania, wychowania, pożytkowania” autorstwa Karola Kotschego z 1844 r., „Historia wiary ewangelickiej w Ślązku austriackim” Gottlieba Biermanna wydana w Cieszynie w 1859 r. nakładem Karola Prochaski czy księga pamiątkowa „Siły” w Orłowej (księgę zaprowadzono 1926 roku). Zbiór ten obejmuje ponadto wczesne wydania ewangelickiego kancjonału Jerzego Heczki i katolickiego ks. Antoniego Janusza, XVIII-wieczne edycje Dambrówki oraz książki znanych cieszyńskich kaznodziejów ewangelickich i katolickich Zasadiusa i Hackenbergera.